

Đế rác trong nhà thế nào cho khoa học?

SỐ 131

5/6/2015

BẢN TIN PHỞ BIỂN KIẾN THỨC

Chịu trách nhiệm xuất bản

TS Phan Tùng Mậu

*Phó Chủ tịch Liên hiệp các
Hội Khoa học & Kỹ thuật
Việt Nam*

Ban Biên tập

Đặng Vũ Cảnh Linh:
Trưởng ban

Nguyễn Sinh Thành:
*Phó Trưởng ban
kiêm Thư ký biên tập*

Nguyễn Hồng Thanh
Bùi Hồng Ninh
Trần Mạnh Hùng

Trình bày

Quý Linh
Duy Anh

Bản tin xuất bản định kỳ 1
số/tháng. Mọi thông tin
phản hồi về nội dung xin liên hệ
Ban Thông tin và
Phổ biến kiến thức:
Địa chỉ: 53 Nguyễn Du, Hà Nội
Điện thoại: (04) 3.9432206
Fax: (04) 3.8227593
Email: sinhthanh@gmail.com

Trong số này

TIN TỨC - SỰ KIỆN

**Phạt nặng việc sản xuất,
kinh doanh giống cây
trồng kém chất lượng .3**

KHOA HỌC THƯỜNG THỨC

**Nạn nhân bị bỏ quên
trong biến đổi khí hậu .5**

NÔNG - LÂM - NGƯ NGHIỆP

**Kinh nghiệm
dọn ao đầm
đúng cách .12**

SỨC KHỎE

**Thoát chết
sau khi
rắn độc cắn
.19**

GỖ CỬA NHÀ TƯ VẤN

**Giải đáp thắc mắc về
vấn đề xã hội .29+30**

Phạt nặng việc sản xuất, kinh doanh giống cây trồng kém chất lượng

Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đang Dự thảo Nghị định quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực giống cây trồng, bảo vệ và kiểm dịch thực vật.

Cụ thể, đề xuất phạt tiền từ 5 – 10 triệu đồng đối với hành vi vi phạm sản xuất giống cây trồng không theo đúng quy trình sản xuất đã quy định đối với từng loài cây trồng với khối lượng giống được sản xuất dưới 5.000kg; đối với giống rau, hoa dưới 50kg hoặc dưới 10.000 cây giống.

Hành vi vi phạm sản xuất giống cây trồng không theo đúng quy trình sản xuất đã quy định đối với từng loài cây trồng với khối lượng giống được sản xuất từ 5000 kg trở lên; đối với giống rau, hoa từ 50 kg trở lên hoặc từ 10.000 cây giống trở lên bị đề xuất phạt tiền từ 10 – 15 triệu đồng.

Bên cạnh đó, mức phạt từ 10 – 15 triệu đồng cũng được đề xuất đối với một trong các hành vi vi phạm sau đây: 1- Sản xuất giống cây công nghiệp, cây ăn quả lâu năm bằng phương pháp vô tính không từ cây đầu dòng hoặc từ vườn cây đầu dòng đã được công nhận với quy mô dưới 5000 cây giống; 2- Sản xuất giống cây lâm nghiệp chính không sử dụng vật liệu nhân giống từ cây mẹ, vườn cây đầu dòng, vườn giống hoặc rừng giống đã được công nhận với quy mô dưới 10.000 cây giống.

Các hành vi sản xuất giống cây công nghiệp, cây ăn quả lâu năm bằng phương

pháp vô tính không từ cây đầu dòng hoặc từ vườn cây đầu dòng đã được công nhận với quy mô từ 5.000 cây giống trở lên; sản xuất giống cây lâm nghiệp chính không sử dụng vật liệu nhân giống từ cây mẹ, vườn cây đầu dòng, vườn giống hoặc rừng giống đã được công nhận với quy mô từ 10.000 cây giống trở lên sẽ bị phạt 15 – 25 triệu đồng.

Bên cạnh đó, Bộ cũng đề xuất phạt tiền đối với hành vi vi phạm sản xuất giống cây trồng với mục đích thương mại: Phạt tiền từ 20 - 30 triệu đồng đối với hành vi vi phạm sản xuất nhằm mục đích thương mại giống cây trồng không có tên trong Danh mục giống cây trồng được phép sản xuất, kinh doanh tại Việt Nam hoặc chưa được Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn công nhận giống cây trồng mới hoặc không có văn bản chấp thuận cho phép sản xuất của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn với khối lượng giống được sản xuất dưới 5.000kg; đối với giống rau, hoa dưới 50kg hoặc dưới 10.000 cây giống, đối với giống cây công nghiệp, cây ăn quả dưới 5.000 cây giống; đối với giống cây lâm nghiệp dưới 10.000 cây giống.

Hành vi vi phạm như trên với khối lượng giống được sản xuất từ 5.00 kg trở lên; đối với giống rau, hoa từ 50kg hoặc từ 10.000 cây giống trở lên; đối với giống cây công nghiệp, cây ăn quả từ 5.000 cây giống trở lên; đối với giống cây lâm nghiệp từ 10.000 cây giống trở lên bị đề xuất mức phạt tiền cao nhất từ 30 - 50 triệu đồng.

TV

Khoa học lý thú

Điện ở cửa sông

Thay vì tận dụng sức nước, các nhà nghiên cứu Hà Lan khai thác triệt để những điểm khác biệt về đặc tính hóa học giữa nước mặn và nước ngọt ở cửa sông, nơi hai dòng nước gặp nhau để tạo ra lực đẩy làm quay turbine.

Hiện tại, các nhà khoa học đang thử nghiệm hiệu quả của hai hình thức thiết kế. Với kiểu thứ nhất, một ống tử màng bán thấm sẽ được cuốn quanh chiều dài một lối đường kính không quá 1mm. Nước ngọt được bơm vào trong ống, còn nước mặn chảy xung quanh. Hàng trăm ống như vậy sẽ được xếp song song trong một ống dẫn có đường kính 20cm. Với thiết kế thứ hai, màng bán thấm sẽ được làm thành các ống thẳng đặt trong một bồn

nước mặn. Nước ngọt sẽ được bơm dọc theo các ống màng.

Với mô hình thí nghiệm, người ta chỉ cần khoảng 2.000m² màng. Nhưng khi triển khai thực tế, một nhà máy điện sử dụng công nghệ thẩm thấu sẽ cần đến hàng triệu m² màng. Các nhà khoa học cũng dự tính sẽ xây những nhà máy kiểu này ngầm dưới lòng đất hoặc dưới đáy sông để tận dụng trọng lực đẩy nước vào ống, nhằm tiết kiệm năng lượng. Nhà máy điện đầu tiên được đặt tại cửa sông Rhine gần cảng Rotterdam của Hà Lan có thể tạo công suất hơn một gigawatt, đủ cung cấp cho 650.000 hộ gia đình. Theo dự tính, nếu áp dụng rộng rãi, mô hình này có thể giải quyết 7% tổng nhu cầu điện năng toàn cầu.

HƯƠNG TIỀN

(Theo New Scientist)

Những vùng cửa sông sẽ trở thành nguồn cung cấp điện năng lý tưởng.

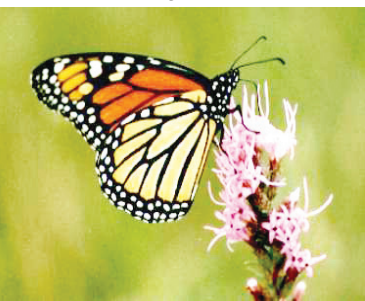
SÓNG ĐIỆN TỬ CÓ THỂ LÀM TĂNG HOẠT ĐỘNG HỆ THẦN KINH

Nghiên cứu của các nhà khoa học thuộc Đại học British Columbia (Canada) cho thấy, xung điện từ làm tăng khả năng hoạt động của não. Các nhà khoa học đã tìm hiểu tác động của sóng điện từ đối với hoạt động học hỏi và ghi nhớ của não ở 30 người. Họ yêu cầu những người tình nguyện theo dõi một mục tiêu được đánh dấu bằng chấm đỏ trên máy tính. Tất cả những người tham gia đều không nắm được quy luật chuyển động của mục tiêu. Trong lần thử nghiệm thứ hai, nhóm nghiên cứu gắn nam châm lên đầu một số người trong khi những người còn lại không được gắn gì. Kết quả cho thấy, những người được gắn nam châm nhận ra mục tiêu di chuyển theo quỹ đạo được lập trình sẵn trong một giai đoạn. Kết quả này chứng minh rằng sóng điện từ có thể làm tăng khả năng hoạt động của hệ thần kinh.

AN KHUÊ (Theo Telegraph)

NẠM NHẬN BỊ BỎ QUÊN TRONG BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU

Theo Jessica Hellmann, nhà sinh học thuộc Đại học Notre Dame (Mỹ), các loài côn trùng như bướm và bọ cánh cứng cũng cần tới nhiều biện pháp bảo vệ tương đương với những loài tiêu biểu thường gắn liền với các chiến dịch bảo tồn, ví dụ như gấu Bắc

cực, hổ và cá heo. Hellmann cho rằng, côn trùng mang bệnh tật, tiến hành thụ phấn và có ảnh hưởng kinh tế lên mùa màng và khai thác gỗ. Tính riêng ở Mỹ, gần 80%

cây trồng trên thế giới cần tới sự thụ phấn và giá trị thu được từ việc côn trùng thụ phấn ước tính lên tới 20 tỷ USD mỗi năm. Chúng cũng là loài đặc biệt nhạy cảm trước biến đổi khí hậu - giống như động vật không xương sống khác, chúng không có khả năng điều chỉnh nhiệt độ cơ thể bản thân - nên chúng được ví như những "chiếc nhiệt kế tí hon của tự nhiên".

AN KHUÊ (Theo Live Science)

KHÔNG NÊN BẢO QUẢN DƯA HẤU BẰNG TỦ LẠNH

Các nhà khoa học thuộc Bộ Nông nghiệp Mỹ đã phân tích hàm lượng carotenoid trong một số loại dưa hấu ruột đỏ sau 14 ngày bảo quản ở 3 mức nhiệt độ: 21°C (tương đương với nhiệt độ phòng có sử dụng máy điều hòa), 13 và 5°C (bằng nhiệt độ ngăn mát tủ lạnh). Kết quả cho thấy, so với lúc vừa thu hoạch thì hàm lượng lycopene của những quả dưa bảo quản với nhiệt độ phòng tăng 40%, hàm lượng beta carotene tăng 139%. Trong khi đó, hàm lượng các chất này gần như không đổi ở những quả dưa bảo quản ở nhiệt độ thấp hơn. Các nhà nghiên cứu còn nhận thấy, ở nhiệt độ 21°C, dưa hấu có thể giữ được từ 14 - 21 ngày. Nhưng ở nhiệt độ 5°C, dưa sẽ hỏng chỉ sau khoảng 1 tuần. Từ những kết quả nghiên cứu này, các chuyên gia cho rằng, để tận dụng tối ưu các lợi ích của dưa hấu, đồng thời kéo dài thời gian bảo quản của dưa hấu, không nên để loại quả này trong tủ lạnh.

HƯƠNG TIỀN (Theo CBS)

Đế rác trong nhà thế nào cho khoa học?

Rác thải trong gia đình, từ rác sinh hoạt cho đến những chất thải nguy hại như chất tẩy rửa, nếu không được phân loại, xử lý đúng cách, để đúng chỗ... sẽ dẫn đến những nguy cơ lớn cho sức khỏe.

Rác thải và thói quen "mang bệnh vào người"

Đế rác trong nhà như thế nào là khoa học? Nhiều gia đình có thói quen tích tụ rác trong nhà để mỗi tuần đi đổ 1 lần cho tiện. Cũng có nhiều gia đình không sử dụng các túi phân loại rác mà góp tất cả vào một túi rác chung. Vị trí để thùng rác thông thường đặt cạnh bếp. Thói quen sử dụng quá nhiều túi nilon cho mỗi lần đi chợ. Thải ra các loại bình hóa chất, dược phẩm, mỹ phẩm... còn dư rồi để chung với rác sinh hoạt... Theo các chuyên gia cho thấy, những nguyên nhân dẫn đến căn bệnh nan y, thậm chí là những bệnh cảm cúm thông thường có thể bắt nguồn từ những thùng rác này.

Nhiều gia đình góp tất cả rác vào chung một túi

Mỹ phẩm, hóa chất = rác độc

TS Lê Văn Khoa, Giám đốc Quỹ Tái chế chất thải TPHCM cho rằng: Người tiêu dùng hết sức hạn chế mua các sản phẩm có thể trở thành rác độc hại; Mua các loại mỹ phẩm có nguồn gốc sinh học thay vì nguồn gốc hóa học, ví dụ như đối với dầu gội thì dùng nước bồ kết, hoa lá cây cỏ; Sử dụng các chế phẩm trừ sâu có nguồn gốc vi sinh không gây hại cho môi trường và sức khỏe con người...

ThS Đỗ Hoàng Oanh, một chuyên gia về tái chế

rác thải đưa ra những ví dụ về tiêu dùng thân thiện với môi trường, như không nên mua những sản phẩm có mùi hương thơm ngát. Lý do là các sản phẩm này có tẩm hương liệu nhân tạo, đa phần chúng đều là hợp chất hữu cơ bay hơi độc hại cho cơ thể. Hương liệu ít nhiều đều có hại cho sức khỏe, đặc biệt là cơ quan nội tạng, máu. Những cục gôm thơm thường hấp dẫn trẻ em hơn những cục gôm làm từ cao su màu trắng và không có mùi thơm nhưng lại không có lợi cho sức khỏe của trẻ.

Thay vì dùng nước hoa xịt phòng hay các sản phẩm có tâm hương liệu nhân tạo, hãy thay bằng những bình hoa tươi hoặc một vòng hoa nhài, vừa rẻ lại vừa không độc hại. Đặc biệt, các loại hóa chất còn dư trong các chai lọ đựng thuốc xịt muỗi, thuốc diệt côn trùng, vòng cổ trừ bọ chết cho chó, mèo, thuốc diệt cỏ... làm tăng rủi ro ung thư não ở trẻ em. Vì thế, khi những chai này chưa dùng hết mà bỏ đi, nhất thiết phải thu gom riêng.

Để rác đúng cách

Chị Trần Thị Lan Anh, Trung tâm Giáo dục môi trường, dự án 3R cho biết: Người dân nên phân chất thải rắn thành 2 loại, gồm chất thải rắn thực phẩm và các chất thải rắn còn lại, đựng vào hai thùng rác khác nhau. Chất thải rắn thực phẩm gồm có rau củ,

quả dư thừa hoặc hư hỏng; Thức ăn dư thừa cần bỏ đi; Xác và phân động vật, côn trùng. Tất cả rác thực phẩm kể trên nên được cho vào một túi hoặc thùng rác riêng. Các chất thải rắn còn lại, bao gồm: Chai, lọ, ly, chén, vải vụn, giẻ lau, giày dép, quần áo cũ, văn phòng phẩm các loại, đồ điện tử, điện gia dụng, ống nước hư hỏng, vỏ hộp đựng thức ăn các loại, sách báo, tập vở, vỏ hộp sữa, túi nilon, bao bì giấy nhựa các loại, pin, ắc-

quy, dầu mỡ bôi trơn... cho vào túi riêng.

Ngoài các loại chất thải trên, chất tẩy rửa trong gia đình cũng được coi là một loại rác thải. PGS.TS Lê Văn Cát, phòng Môi trường, Viện Hóa học nhận định: Nước rửa chén bát, xà phòng giặt, các loại mỹ phẩm... phần lớn chứa chlorine ở dạng đậm đặc, là chất gây độc nếu nhiễm vào bên trong cơ thể ở liều lượng lớn và có khả năng gây ung thư. Tuy nhiên, ngay cả rác sinh hoạt hàng ngày, nếu để lâu sẽ phát sinh vi khuẩn gây hại tạo ra các triệu chứng như kích ứng mắt, da và họng cũng như gây triệu chứng như cúm, nổi mề đay và các bệnh về thần kinh. Giải pháp đơn giản nhất là hạn chế sử dụng đồ có nhiều hóa chất, không để rác thải quá 24h trong ngày và thùng rác phải được đặt ở nơi thông thoáng.

TÔ HỘI

Vừa qua, một công viên về rác tại Hà Nội sẽ được mở cửa đón khách tham quan. Tại đây, mọi người có thể tìm hiểu, học tập, trải nghiệm các hoạt động về phân loại rác thải tại nguồn qua những trò chơi và hình ảnh vui nhộn... Công viên về phân loại rác tại nguồn này (công viên 3R, viết tắt của giảm thiểu, tái chế, tái sử dụng) nằm tại Nhà máy chế biến phế thải Cầu Diễn và là công viên 3R đầu tiên tại Việt Nam được thành lập bởi Công ty Môi trường đô thị Hà Nội có sự hỗ trợ kỹ thuật của JICA thông qua dự án 3R-HN.

Có đúng thế không?

Vì sao máu ở miệng vết thương nhanh đông?

Máu chiếm tỷ lệ 8% trọng lượng cơ thể của con người. Trong cơ thể người có một cơ chế làm ngừng chảy máu - làm đông máu - một cách tự nhiên.

Sự đông máu là một quá trình phức tạp qua đó tạo ra các cục máu đông. Máu luân chuyển trong các mạch máu chạy trong cơ thể, khi thành mạch máu bị tổn thương, máu sẽ chảy ra ngoài. Máu ở miệng vết thương được cầm ngay lập tức nhờ chỗ tổn thương được che phủ bởi cục máu đông có chứa tiểu cầu và sợi huyết. Phản ứng đông máu được kích hoạt ngay sau chấn thương làm tổn hại đến nội mạc mạch máu. Tiểu cầu lập tức tạo nút chặn cầm máu tại vết thương. Đồng thời, các yếu tố đông máu trong huyết tương đáp ứng trong một chuỗi phản ứng để tạo các sợi huyết có vai trò củng cố nút chặn tiểu cầu.

Trong huyết tương luôn luôn có mặt hàng chục chất tham gia vào quá trình

đông máu. Cho đến nay, các nhà khoa học đã biết trên 30 chất khác nhau ở trong máu và các tổ chức cơ thể có ảnh hưởng đến quá trình đông máu. Đó là những chất gây đông máu và những chất chống đông máu. Máu có đông hay không, phụ thuộc vào sự

cân bằng giữa hai nhóm chất này. Cả hai hiện tượng đông máu và chống đông phải cùng xảy ra, song song tiến triển, để nhằm mục đích cuối cùng là cầm máu hoặc tránh hiện tượng đông máu tràn lan một khi đã hình thành đủ.

KHUÊ ĐỨC (Tổng hợp)

Tri thức mới

Phần mềm chăm sóc sức khỏe trẻ em

Từ ý tưởng ban đầu là giải quyết vấn đề giảm tỷ lệ tử vong ở trẻ em, nhóm bạn sinh viên lớp K2C6, Đại học Công nghệ - Thông tin, Đại học Quốc gia TP HCM đã cho ra đời sản phẩm eMom.

Theo đó, eMom là một hệ thống thông tin dùng công nghệ nền tảng của Microsoft để thiết kế với 5 modules chính: eMom Service, eMom Database, eMom Web, eMom App và eMom Mobile. Giải pháp nhắm đến mục tiêu dùng công nghệ thông tin nhằm giải quyết một phần công việc chăm sóc sức khỏe trẻ em. Cơ sở dữ liệu của eMom tập trung lưu trữ toàn bộ thông tin của người dùng, các lịch trình tiêm chủng của Bộ Y tế, các thông số tiêu chuẩn về quá trình phát triển của trẻ... Nhóm tác giả của sản phẩm này chia sẻ: "Giải pháp sẽ giúp các bậc cha mẹ có thêm những kiến thức trong việc chăm sóc và nuôi dạy các bé. Từ đó, sẽ giảm được tỷ lệ tử vong của trẻ sơ sinh".

LÂM ANH

Bê tông siêu nhẹ

Ông Trần Văn Lượng (Nhật Tụ, Kim Bảng, Hà Nam) đã nghiên cứu thành công công nghệ sản xuất bê tông siêu nhẹ theo một quy trình riêng.

Theo đó, nguyên liệu làm bê tông là hóa chất (làm từ nhựa thông, keo da trâu được nấu và cô đặc từ da trâu), xi măng PC40, cát hoặc xỉ than, mùn cưa hoặc trấu bổi rơm, rạ, lõi bắp ngô... Các nguyên liệu này trộn với dung dịch tạo bọt và nước để tạo thành vữa bê tông nhẹ. Cách làm này vừa tận thu được những sản phẩm phế thải của nông nghiệp, sạch môi trường sống

vừa hạ giá thành sản phẩm (có giá từ 900.000 - 950.000đ/m³. Trong khi đó, giá nhập ngoại là từ 1,3 - 1,8 triệu đồng/m³). Qua thử nghiệm cho thấy, loại bê tông siêu nhẹ này có ưu điểm cách nhiệt, cách âm tốt, không gây tải trọng ngang, không thấm nước, không dẫn điện, khả năng chống cháy cao... Ngoài ra, loại bê tông nhẹ này giúp giảm khoảng 25 - 30% chi phí xây dựng so với các vật liệu khác, giảm 20 - 50% kết cấu móng ban đầu, giảm 70% lượng vữa xây so với gạch thông thường... Các loại này có thể dùng để xây vách ngăn, chống nóng cho nhà... **SƠN HÀ**

Máy gieo hạt đa năng

Máy gieo hạt đa năng thay thế 50 nhân công

KS Trần Đức Công, Phòng Cơ giới hóa cây trồng thiết kế và chế tạo, Phân viện Cơ điện nông nghiệp và Công nghệ sau thu hoạch TPHCM đã nghiên cứu và tiến hành thử nghiệm máy gieo đa năng. Máy có khả năng đảm nhận từ khâu lên luống, bón lót đến gieo hạt cho tất cả các giống đậu, hạt.

Máy gieo đa năng được lắp treo sau máy kéo bánh hơi mã lực 20 - 22HP. Khi kết hợp, bánh máy kéo đi theo rãnh luống, bánh tựa đồng truyền chuyển động tới cơ cấu gieo và bón phân vô cơ nhờ các bánh răng. Cơ cấu gieo kiểu trục cuộn có các rãnh lấy hạt, có thể dễ dàng tháo lắp bánh công tác

để gieo các loại hạt có kích thước khác nhau như bắp, đậu... các loại. Ngoài ra, máy gieo còn có khả năng bón phân theo nguyên lý trục cuộn, có tấm điều chỉnh kiểu cửa kéo để định lượng phân bón. Bộ phận rạch hàng gồm 2 đĩa lắp nghiêng để xé đất làm rãnh chứa hạt. Hạt sau khi gieo được lấp đất nhờ 2 bánh dạng côn. Hai bộ vun luống kết hợp với chảo sẽ tạo rãnh tưới, thoát nước và định hình cho luống...

Máy có vận tốc đạt trung bình từ 0,7 - 1,24m/giây, năng suất gieo thuần túy từ 0,3 - 0,6ha/giờ, năng suất thực tế 0,29 - 0,33ha/giờ, thay thế hơn 50 công lao động thủ công. Giá thành khoảng 30 triệu đồng.

T.T

Phát triển nghề nuôi bò ở Bình Định

Từ Dự án Sinh kế nông thôn bền vững do Cơ quan Phát triển quốc tế New Zealand (NZAID) tài trợ, người nuôi bò ở Bình Định được hỗ trợ phát triển chăn nuôi theo hướng bền vững, gắn với thị trường, tăng cao thu nhập.

Từ năm 2010, Ban Quản lý dự án (BQLDA) tỉnh Bình Định đã thành lập 3 nhóm nông dân cùng sở thích chăn nuôi bò tại các xã: Nhơn Lộc (thị xã An Nhơn), Cát Hanh (Phù Cát) và Ân Tường Đông (Hoài Ân) với 76 hộ nông dân tham gia nuôi 324 con bò, trong đó bò cái sinh sản chiếm đến 43,5%.

Nhằm giúp hộ nuôi bò chăn nuôi đạt hiệu quả, BQLDA đã phối hợp với ngành chức năng ở Bình Định tổ chức nhiều lớp tập huấn, hướng dẫn nông dân quy trình kỹ thuật chăn nuôi bò, trồng cỏ, chế biến thức ăn chăn nuôi, vệ sinh thú y, phòng chống dịch bệnh cho vật nuôi và đặc biệt nắm bắt các kênh tiêu thụ. Đồng thời hỗ trợ kinh phí để các nhóm xây dựng thí điểm những hố ủ thức ăn (3 hố/nhóm); cấp cho mỗi nhóm 1 máy băm cỏ và 1 cân điện tử để theo dõi tăng trọng của bò.

Người nông dân được dự án hỗ trợ giống cỏ và tinh bột chất lượng cao; được cho đi tham quan học tập các mô hình chăn nuôi đạt hiệu quả tại Thái Lan và một số địa phương trong nước. Những năm gần đây, dự án tiếp tục hỗ trợ các hộ tham gia tiểu hợp phần phát triển chăn nuôi thông qua các hoạt động: Thành lập thêm nhiều nhóm nông dân cùng sở thích; thuê đơn vị tư vấn hỗ trợ nông dân xây dựng kế hoạch kinh doanh về chăn nuôi bò thịt; hỗ trợ kinh phí cho nông dân mua bò giống sinh sản, bò ốm để vỗ béo; hỗ trợ giống cỏ mới...

Nghề nuôi bò đang phát triển ở Bình Định

Ngoài ra, dự án còn tài trợ 25.000USD cho Trung tâm Giống vật nuôi tỉnh Bình Định để xây dựng vườn ươm cỏ giống Long Mỹ với quy mô 0,5ha, nhằm cung cấp hom cỏ giống chất lượng cao phục vụ chăn nuôi. “Thực tế cho thấy, những hoạt động của dự án đã giúp nông dân trong tỉnh phát triển chăn nuôi bò theo hướng bền vững, góp phần tạo việc làm, nâng cao thu nhập cho một bộ phận người dân ở khu vực nông thôn. BQLDA sẽ tiếp tục hướng dẫn các địa phương phát huy hiệu quả của tiểu hợp phần chăn nuôi bò, nhân ra diện rộng, nhằm giúp bà con tăng thêm thu nhập, phát triển kinh tế hộ”, ông Ngô Tùng Thu cho biết.

Được sự hỗ trợ cấp thiết, các hộ chăn nuôi thuộc đối tượng nghèo tại các địa phương tham gia dự án đã tiếp cận và áp dụng tốt các tiến bộ KHKT vào chăn nuôi, tích lũy được vốn ban đầu để và ngày càng phát triển tăng đàn, hiệu quả kinh tế ngày càng đạt cao hơn.

SỸ THẮNG

Kinh nghiệm dọn ao đầm đúng quy cách

Ao có thể lớn nhỏ tùy điều kiện từng gia đình nhưng kích thước tối thiểu 200m². Ao hình chữ nhật, chiều dài bằng 2 - 3 lần chiều rộng sẽ tiện cho việc bắt cá và đào đắp.

Ao nuôi cá phải gần nguồn nước sạch, chủ động khi cần, mực nước trong ao luôn giữ được mức nước sâu 1,5 - 2,0m, nền đáy ao là đất thịt pha cát có độ bùn đáy ao 15 - 20cm. Xung quanh ao thoáng, không trồng các loại cây lớn tán cây sẽ che bóng mặt nước và lá cây rụng xuống làm thối nước.

Trước khi thả cá 10 ngày phải tiến hành dọn tẩy ao, cách làm như sau:

Tát cạn ao, bắt hết cá tạp, cá dữ, vét bớt bùn đáy ao (giữ lại lớp bùn 15 - 20cm), san phẳng nền đáy, tu bổ bờ, lấp hết hang hốc và dọn cỏ quanh ao. Dùng vôi bột rắc đều khắp đáy ao nhằm khử trùng đáy ao, lượng dùng từ 7 - 10kg/100m² đáy ao. Ở những ao đất chua khi dùng vôi lưu ý trong ao phải có mức nước 5 - 7cm, đồng thời lượng vôi dùng gấp 1,5 - 2,5 lần tùy theo độ chua của chất đất. Có thể dùng các phương pháp sau để thử độ chua trước khi lấy nước thả cá:

Nếm thử nước nếu không có vị chua là tốt.

Nhỏ nước ăn trâu vào

nước ao, nếu màu đỏ vẫn còn là nước nuôi cá tốt, nếu màu đỏ của nước trà trở thành màu đen là nước bị chua (cần phải cải tạo lại).

Dùng giấy quỳ nhúng vào nước, nếu giấy chuyển thành màu đỏ là nước chua, nếu có màu xanh (xanh không đậm) là nước nuôi được cá.

Đối với những ao hồ cũ không diệt được hết cá dữ, cá tạp (cá quả, cá rô) sau khi dùng vôi bột có thể dùng thêm rễ dây ruốc cá có chứa rotenol là một loại chất độc cho cá (ở miền núi thường có loại cây này). Cách sử dụng như sau:

Đem nước rễ cây ruốc cá tẻ đều khắp mặt nước ao. Lượng dây ruốc cá sử dụng là 0,5kg/100m² có mức nước sâu 5cm. Nên dùng vào lúc trưa nắng hiệu quả diệt cá tạp sẽ cao hơn.

Lấy nước vào ao: Sau khi

tẩy ao, phơi ao 2 - 3 ngày dùng phân chuồng bón lót (25 - 30kg/100m², có điều kiện nên bón đáy ao 1 - 2 lượt).

Lấy nước vào ao sâu 40 - 50cm ngâm ao 2 - 3 ngày rồi lấy tiếp cho đủ 1,20m trước khi thả cá. Với những ao dùng rễ cây ruốc cá sau khi lấy nước đủ vào ao, chờ 4 - 5 ngày cho hết độc của rễ dây ruốc cá mới thả cá vào ao. Tốt nhất trước khi thả cá, mức một chậu nước ao và thả vào đó 1 số con cá rồi quan sát nhiều giờ xem cá có sống được không, nếu thấy cá không bình thường thì thay bớt một lượng nước trong ao, lấy thêm nước mới rồi thả cá. Cách này được gọi là "thử cá thử nước".

Lưu ý: Khi lấy nước miệng cống nên có lưới hay đăng, màn chắn để loại trừ cá tạp, cá dữ vào ao.

VĂN CHUONG

Vĩnh Phúc vực dậy cây ngô

Một thời, Vĩnh Phúc từng là điểm sáng trong phát triển sản xuất ngô vụ đông của cả nước. Thế nhưng, vì những lý do khác nhau, diện tích ngô đông có xu hướng ngày càng giảm. Để vực dậy cây ngô, Vĩnh Phúc đã xây dựng mô hình “thâm canh ngô trên đất hai lúa”.

Đây là dự án do Trung tâm Chuyển giao Công nghệ và Khuyến nông (Viện Khoa học Nông nghiệp Việt Nam) phối hợp với Trung tâm Khuyến nông tỉnh Vĩnh Phúc thực hiện tại xã Vĩnh Sơn với quy mô 20ha (thuộc dự án khuyến nông Trung ương giai đoạn 2014 - 2016).

Đơn vị triển khai mô hình quyết định sử dụng giống ngô lai P4199 và áp dụng đồng bộ gói kỹ thuật thâm canh từ khâu làm đất, ương giống ngô trong bầu, bón phân, chăm sóc và phòng trừ sâu bệnh. Giống ngô P4199 có những đặc tính vượt trội như bản lá hẹp, góc lá đứng, trổ cờ mạnh, phun nhiều râu nên có thể trồng với mật độ dày đặc lên tới 6 - 7 vạn cây/ha mà vẫn đảm bảo khoảng trống để cây hấp thu đủ ánh sáng quang hợp, thụ phấn.

Khác với cách đánh luống hẹp, lãng phí diện tích rãnh, mô hình sử dụng kỹ thuật đánh luống rộng, rãnh nhỏ, sâu 20 - 25cm và trồng theo công thức: Hàng cách hàng từ 60 - 70cm; cây cách cây 25cm tương đương với mật độ từ 5,8 - 6,5 vạn cây/ha. Với mật độ trên thì bắt buộc phải làm bầu cho ngô để có thể chủ động xoay hướng lá để tận dụng ánh sáng tối đa.

Đồng thời, phương pháp này sẽ tận dụng được thời vụ, rút ngắn được thời gian sinh trưởng của cây ngô trên đồng (7 - 10 ngày), dễ chăm sóc, trồng dồn hàng tăng

Giống ngô lai P4199 cho năng suất cao

mật độ từ đó tăng năng suất. Việc thay thế giống ngô cũng bằng giống ngô lai P4199 chịu thâm canh với mật độ cao đã tạo ra sự bứt phá về năng suất. Đồng thời, những kỹ thuật tiên tiến như áp dụng máy đánh luống; gieo ngô bầu cải tiến và áp dụng đồng bộ quy trình canh tác, bón phân, phòng bệnh... đã khiến cây lớn nhanh, ra bắp to và rút ngắn thời gian sinh trưởng của cây ngô từ 5 - 7 ngày.

Sau khi đánh giá các chỉ tiêu, hoạch toán kinh tế, ruộng mô hình tuy có chi phí về giống và phân bón cao hơn, nhưng lại có các yếu tố cấu thành năng suất cao hơn so với tập quán canh tác cũ của các hộ nông dân ngoài mô hình, do đó lãi thuần thu được cao hơn 8.600.000đ/ha.

Ông Hạ Văn Trường Phó Chủ tịch UBND xã Vĩnh Sơn chia sẻ: “Lúc đầu triển khai mô hình vận động nhân dân khó khăn đủ đường. Bây giờ thì ai cũng thấy lợi hiển hiện trước mắt, mình không vận động dân cũng tự trồng thôi mà”.

QUANG VŨ

Kiểm soát bệnh chổi rồng trên cây nhãn

Đến cuối tháng 8/2014, diện tích nhãn của 7 tỉnh, thành vùng Đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL) là gần 33.000 ha, trong đó diện tích nhiễm bệnh chổi rồng đã trên 15.390 ha (chiếm 46,7%) với 5.342 ha bị nhiễm nặng. Nặng nhất là Đồng Tháp và Vĩnh Long với tỷ lệ bệnh chổi rồng chiếm trên 75%.

Hiện tại, mặc dù nhiều cuộc khảo nghiệm đã được thực hiện, nhưng vẫn chưa đưa ra được chính xác nguyên nhân gây bệnh. Trước mắt, biện pháp quản lý bệnh chổi rồng hiệu quả là kết hợp giữa biện pháp canh tác và biện pháp hóa học để kiểm soát nhện lông nhung.

Nhện lông nhung thường tấn công vào đợt, bông non nhưng sống chủ yếu trên các lá già của cây nhãn và các loại cây mâm xôi... Do đó, các cây này là cây trung gian để nhện lông nhung cư trú và tồn tại. Vì vậy cần phải lưu ý và kiểm soát nhện lông nhung trên các loại cây này.

Bệnh chổi rồng thường xuất hiện và gây hại nặng tại thời điểm ra đợt và ra bông. Bệnh tấn công trên đợt non làm cho lá không mở ra được, co cụm lại, nhánh bên phát triển mạnh, xếp sít nhau. Bệnh gây hại trên bông, làm cho nụ hoa to hơn bình thường, hoa xếp sít nhau, nhụy hoa biến dạng, dẫn đến không đậu quả hoặc đậu rất ít, vì thế đã ảnh hưởng rất lớn đến năng suất cây nhãn.

Đối với vườn trồng mới, tuyệt đối không sử dụng giống ở những vườn nhiễm bệnh

chổi rồng, nên sử dụng giống chứng nhận sạch bệnh bởi những Trung tâm giống đủ tiêu chuẩn. Chọn đất phù hợp và bón phân, tưới nước theo quy trình khuyến cáo. Phun thuốc trừ nhện định kỳ vào các đợt lộc của cây. Thời điểm phun phòng trừ nhện hiệu quả nhất là lúc cây nhãn nhú đợt và giai đoạn lá lụa.

Chú ý phun thuốc lên toàn bộ phủ đều cây và tán cây. Đối với những vườn đã nhiễm bệnh, cần loại bỏ các cây không cho thu hoạch. Cắt bỏ và tiêu hủy toàn bộ các bộ phận bị bệnh, cắt vào cơ 1 của năm trước để lại 3 - 4 tập lá sao cho các cành phân bố đều trên bề mặt tán. Khi cây hoàn chỉnh cơ 1, tỉa bớt đợt để lại mỗi cành 1 - 2 đợt.

Nên sử dụng những loại thuốc đặc trị nhện lông nhung, thuốc ít độc, thuốc có nguồn gốc sinh học... Đồng thời, có thể kết hợp một số loại thuốc trừ bệnh để giảm chi phí phun xịt như thuốc trừ khuẩn Bonnyl 4SL và thuốc trừ nấm Carbenda Supper 50SC của Công ty Cổ phần Nông dược HAI.

Takare 2EC là loại thuốc trừ sâu thảo mộc với hoạt chất là Karanjin, chiết xuất từ cây đậu dầu. Đây là thuốc trừ sâu sinh học đặc trị nhện lông nhung trên nhãn. Thuốc có thể được sử dụng đơn độc, phối hợp hoặc luân phiên với thuốc trừ nhện có hoạt chất sulfur như Lipman 80WG để tăng hiệu lực phòng trừ nhện lông nhung. Bà con cần tư vấn cụ thể có thể gọi đến số điện thoại miễn phí: 1800.577.768.

VŨ ĐÁN

Quản lý bệnh đốm sọc trên cây lúa

Bệnh đốm sọc hay còn gọi bệnh sọc trong do vi khuẩn, thường xuất hiện vào giai đoạn cuối đẻ nhánh đến đòng cái. Khi mới bị bệnh trên phiến lá thường xuất hiện các vết đốm nâu chạy dọc theo gân lá, bệnh nặng cả ruộng lúa thường có màu vàng rực.

Bệnh đốm sọc do vi khuẩn *Pseudomonas Oryzae* gây nên. Hai loại vi khuẩn này thường có sẵn trong tự nhiên, khi gặp điều kiện thuận lợi như trên lá lúa có vết thương do côn trùng, giập do gió bão hoặc ngập nước chúng sẽ tấn công.

Bệnh thường phát sinh gây hại nặng trong điều kiện thời tiết nóng ẩm, ruộng lúa bón phân không cân đối, đặc biệt là thừa đạm. Khi bị bệnh, lá lúa bị giảm quang hợp và vi khuẩn gây tắc các bó mạch dẫn đến giảm năng suất lúa trầm trọng.

Biện pháp quản lý bệnh: Để hạn chế bệnh phát triển và gây hại không nên sạ dày (nếu ruộng cấy phải cấy thưa 30 - 35 khóm/m²). Bón phân cân đối đạm, lân, kali, không bón thừa đạm, bón tập trung vào giai đoạn đầu vụ (bón lót và thúc đẻ nhánh) không bón quá muộn, tạo điều kiện cho dẫn lúa to, cây cứng, bản lá lúa dày hạn chế chảy xước khi gió va đập và có khả năng lành vết thương nhanh không cho vi khuẩn xâm nhập.

Phun thuốc phòng trừ bệnh vi khuẩn trên ruộng lúa bằng sản phẩm Bonny 4SL. Nếu cùng giai đoạn có xuất hiện bệnh đạo ôn hay áp lực bệnh nặng có thể kết hợp Bonny 4SL với Beam75WP để phòng trị bệnh đạo ôn và vi khuẩn cùng lúc, tiết kiệm được chi phí phun xịt.

Hiện nay, tại khu vực đồng bằng sông Cửu Long, Công ty Cổ phần Nông dược HAI đã phân phối bộ sản phẩm HAI-BB

Bệnh đốm sọc rất nguy hại cho cây lúa

(Bonny 4SL + Beam 75WP) tiện lợi cho việc phòng trị hai đối tượng gây bệnh trên.

Bonny 4SL là thuốc trừ bệnh sinh học với hoạt chất Ningnanmycin (40g/l). Bonny 4SL có công nghệ phối chế tiên tiến hiện nay, có tính lưu dẫn mạnh, không ảnh hưởng trên cây trồng đặc biệt không gây đổ lá khi phun trên lúa như các dòng thuốc trị khuẩn khác. Thuốc có phổ tác dụng rộng, phòng trị hiệu quả cao nhiều loại bệnh do vi khuẩn và nấm bệnh gây ra.

Tại Việt Nam, thuốc đăng ký phòng trừ bệnh bạc lá trên cây lúa, bệnh chết nhanh - chết chậm trên cây hồ tiêu, bệnh chết cây con ở cây lạc (đậu phộng), bệnh chảy dây cây dưa hấu, bệnh thối nhũn cây cải bắp, bệnh héo rũ cây cà chua, bệnh sương mai cây dưa chuột.

Sản phẩm được phân phối khắp khu vực trong cả nước thông qua các hệ thống đại lý và chi nhánh của Công ty Cổ phần Nông dược HAI, số 28 Mạc Đĩnh Chi, quận 1, TPHCM. Bà con cần tư vấn chi tiết có thể điện thoại đến số tư vấn miễn phí: 1800.577.768;

www.congtyhai.com.

Website:

HẢI NGỌC

Quản lý dịch hại cây lạc

Vừa qua, UBND huyện Diễn Châu (Nghệ An) phối hợp cùng Công ty Syngenta Việt Nam và Công ty Cổ phần Bảo vệ thực vật (BVTV) An Giang (AGPPS) tổ chức Hội nghị Tổng kết đánh giá mô hình chuyển giao “Biện pháp quản lý dịch hại và nâng cao năng suất lạc” tại xã Diễn Thịnh.

Vụ lạc thu đông năm nay Syngenta và AGPPS triển khai mô hình tại các xã Diễn Thịnh, Diễn Hùng, Diễn Hoàng. Trong quá trình triển khai các đơn vị liên quan đã tổ chức 3 đợt đánh giá theo từng giai đoạn sinh trưởng và phát triển của cây lạc. Theo đó, đợt 1 để đánh giá về hiệu quả quản lý dịch hại ngay từ đầu vụ, đợt 2 đánh giá hiệu quả quản lý dịch hại giai đoạn cuối vụ và đợt 3 đánh giá hiệu quả của mô hình bằng năng suất thực tế thu hoạch.

Ông Lê Thế Hiếu, Trạm trưởng Trạm BVTV Diễn Châu cho biết, qua 3 lần hội thảo đầu bờ từ đầu vụ đến nay, cho thấy mô hình quản lý dịch hại và nâng cao năng suất lạc tại Diễn Châu là rất tốt và rất thiết thực cho người trồng lạc tại địa phương.

Ông Hiếu đánh giá giải pháp của Syngenta trên cây lạc là rất hiệu quả.

Bằng chứng mà ai cũng thấy là các bệnh lở cổ rễ, bệnh thối gốc, đốm lá, gỉ sắt... đều không xuất hiện như những năm trước. Giảm được đáng kể các loại thuốc BVTV mà trước đó bà con đã phải sử dụng. Giải pháp này khiến năng suất tăng thêm 29,4% so với cách trồng truyền

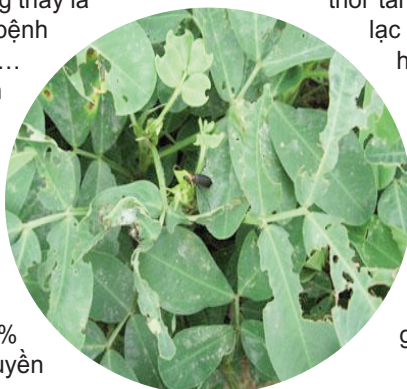
thống. Đây là cơ sở để khuyến cáo, chỉ đạo nông dân mở rộng mô hình trong thời gian tới.

Hoạt động chuyển giao giải pháp Syngenta trên cây lạc được đánh giá là rất khoa học, đơn giản, dễ áp dụng vào thực tế sản xuất. Nó dựa trên các đặc tính nông học của cây lạc, các dịch hại và điều kiện canh tác lạc ở từng vùng địa lý, thổ nhưỡng khác nhau.

Theo đó, Syngenta chia thời gian sinh trưởng của cây lạc ra làm 3 giai đoạn. Giai đoạn 1 từ trước khi gieo hạt đến phân cành tập trung: Hạt giống được xử lý bằng Cruiser plus 312.5FS, nhằm ngăn chặn triệt để các loại côn trùng gây hại trong phạm vi 2 tuần đầu sau gieo. Giai đoạn 2 từ sau phân cành tập trung đến khi cây lạc tàn hoa và đâm tia củ: Syngenta khuyến cáo bà con sử dụng 2 lần Amistar Top cách nhau 15 ngày để giúp bảo vệ cây lạc trước các đối tượng dịch hại như dóm đen, dóm nâu, thối gốc mốc trắng, thối gốc mốc đen, bệnh bã trầu, bệnh thân thư, bệnh thối xám... Giai đoạn 3 từ khi cây lạc có tia củ đến thu hoạch: Syngenta khuyến cáo người trồng lạc sử dụng Tilt Super 300EC để kiểm soát hiệu quả các dịch hại đồng thời tăng tuổi thọ bộ lá, giúp cây lạc quang hợp tốt nhằm tối ưu hóa tiềm năng năng suất cây lạc.

Dùng các giải pháp này ngoài việc ngăn chặn dịch bệnh, tăng năng suất và chất lượng lạc còn có tác dụng ngăn chặn các nguồn gây bệnh truyền qua hạt giống để sản xuất vụ sau...

MINH NGỌC

Trồng tiêu dưới tán cây trà

Mô hình trồng tiêu dưới tán trà kết hợp nuôi thủy sản của ông Dương Thanh Bình ở ấp 1, xã Vĩnh Viễn, huyện Long Mỹ (Hậu Giang) là điển hình sáng tạo trong việc chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên vùng đất phèn...

Từ năm 2009, nhận thấy tiêu là cây trồng có nhiều triển vọng nên ông Bình đã bắt đầu trồng thử nghiệm 100 gốc tiêu trên thân cây trà. Do chưa có kinh nghiệm nên qua 3 năm trồng, 100 nọc tiêu của ông chỉ có 63 gốc phát triển tốt và cho thu hoạch. Vừa rồi, mỗi nọc tiêu cho thu hoạch 2kg hạt khô, bán với giá 160.000 - 200.000đ/kg, thu lợi nhuận trên 15 triệu đồng.

Trồng tiêu không quá khó vì tiêu chịu được đất phèn và ít sâu bệnh. Người trồng chỉ lưu ý đến việc khai thông hệ thống nước tưới tiêu, đào rãnh thoát nước tránh ngập úng, khoảng cách giữa các nọc tiêu khoảng 1,5 - 2m để dây tiêu mọc nhánh nhiều. Mỗi năm bón cho dây tiêu khoảng 3 lần phân NPK. Ngoài ra, để tiêu ngon, thơm nồng, thì sử dụng thêm phân chuồng để bón gốc. Thấy được hiệu quả kinh tế ông Bình đã nhân rộng mô hình lên với 1.000 nọc tiêu (diện tích 3.000m²). Còn trà là loại cây lâu năm, có nhiều lớp vỏ, giữ nước tốt, vì thế làm nọc tiêu sẽ không bị ảnh hưởng. Trồng dưới tán trà giúp dây tiêu tránh được sự biến đổi bất thường của thời tiết.

Ông Huỳnh Thế Anh, Hạt trưởng Hạt Kiểm lâm liên huyện Long Mỹ - Vị Thanh cho hay: “Trồng tiêu dưới tán rừng trà là mô hình hay giúp địa phương giữ được và phát triển diện tích rừng trà. Hiện diện tích trồng tiêu dưới tán trà của Long Mỹ là 2,8ha. Bình quân cho thu nhập 40 - 50 triệu đồng/ha đối với tiêu 2 - 3 năm tuổi,

trên 100 triệu đồng/ha đối với cây 4 - 5 năm tuổi”.

Do đất phèn nên trước khi trồng cần sử dụng 50kg vôi bột rải trên 1.000m², sau 7 ngày trồng thì sử dụng phân chuồng để để bón với liều lượng 5 - 7kg/gốc tiêu. Liều lượng bón sẽ tăng dần cùng với sự phát triển của cây nhằm tạo độ tơi xốp, màu mỡ cho đất. Trà trồng từ 1,5 - 2 năm tuổi sẽ tiến hành trồng tiêu. Chi phí để đầu tư phân chuồng, thuốc BVTV, giống chỉ 2 triệu đồng/công.

Ông Bình cho biết: “Trồng tiêu cho thu nhập cao gấp chục lần trồng mía mà không tốn nhiều công chăm sóc, chi phí đầu tư, sản phẩm không phải cạnh tranh với nhiều mặt hàng khác. Chỉ với 2 công trồng 700 nọc tiêu sau 5 - 7 năm cho thu nhập vài trăm triệu đồng”.

Không chỉ vậy, nhờ tìm tòi ông Bình đã nắm được kỹ thuật ươm tiêu giống. Ngoài việc chuẩn bị giống để mở rộng thêm 3 ha, mỗi năm ông cung cấp cho thị trường trên dưới 6.000 nọc với giá 6.000đ/nọc, thu trên 30 triệu đồng. Với việc trồng tiêu, kết hợp với nuôi cá, ốc... mỗi năm đem lại nguồn thu nhập vài trăm triệu đồng cho gia đình ông Bình...

NT

Cùng rút kinh nghiệm

Thoát chết sau khi rắn độc cắn

Mới đây, bệnh nhân Mang Thị Xém (42 tuổi, dân tộc Raglai, Khánh Hòa) nhập viện trong tình trạng lơ mơ, suy hô hấp nặng, căng chân bên phải sưng và bầm tím, tại chỗ rắn cắn bị hoại tử và vết thâm đen dài 1cm. Ngay sau khi nhập viện, bệnh nhân Mang Thị Xém đã được các bác sĩ cấp cứu kịp thời, đặt ống nội khí quản cho thở máy; chỉ định dùng 20 lọ huyết thanh kháng nọc rắn hổ mang. Sau khi dùng huyết thanh, bệnh nhân bắt đầu có dấu hiệu hồi tỉnh, đỡ khó thở hơn và thôi thở máy. Sau hai ngày nằm viện, bệnh nhân Mang Thị Xém đã tỉnh

táo, căng chân bên phải giảm sưng, vết rắn cắn không bị hoại tử thêm, tiền lượng sức khoẻ bệnh nhân khá tốt. Các bác sĩ khẳng định, bệnh nhân Mang Thị Xém đã được cứu sống.

Lời bàn: Khi bị rắn độc cắn, trước hết cần nặn máu chỗ rắn cắn ra, sau đó rửa vết thương bằng nước sạch hoặc dung dịch sát trùng; băng ép trên vết rắn cắn và nhanh chóng đến cơ sở y tế gần nhất để chữa trị. Nếu đập chết được con rắn thì mang cả xác rắn đến để bác sĩ để chẩn đoán và điều trị.

BS NGUYỄN VŨ

Hôn mê vì điện giật

Anh Nguyễn Mạnh Cường (Yên Bái) trong khi giúp một gia đình ở tổ dân phố vận chuyển vật liệu xây dựng thì bị điện giật. Khi những người cùng làm phát hiện thì anh Cường đã bị hôn mê. Mọi người đã ngắt cầu dao điện, sơ cứu cho anh Cường tại hiện trường trong khoảng 10 phút nhưng không thấy tỉnh lại nên đã đưa nạn nhân đến y tế cơ sở cấp cứu, sau đó chuyển đến bệnh viện tỉnh. Tại Khoa Cấp cứu, bệnh nhân bị hôn mê sâu, không có huyết áp, tím tái, lồng ngực bên trái kém di động cơ giật xoắn vặn từng cơn, mất hết các phản xạ bảo vệ (tổn thương não do thiếu ôxy quá lâu). Các thầy thuốc đã nhanh chóng hội chẩn cấp cứu với chẩn đoán ngừng tuần hoàn ngoại viện do điện giật, tràn khí màng phổi trái... Đến ngày thứ 3, bệnh nhân xuất hiện một số phản xạ nên các bác sĩ đánh giá còn hy vọng bệnh nhân chưa bị mất não hoàn

toàn. Các bác sĩ quyết định cài máy thở, rút nội quản... Sau đó, bệnh nhân đã tự thở được có hỗ trợ oxy. Lúc này, huyết áp đã ổn định, bệnh nhân đã ăn được cháo và giao tiếp được nhưng còn chậm.

Lời bàn: Người bị điện giật phải được cấp cứu kịp thời và đúng phương pháp. Trước tiên cần lập tức ngắt nguồn điện, tách nạn nhân ra khỏi dòng điện. Nạn nhân đang ở nơi có nhiều nước thì cần đưa ra khỏi vùng nước. Cần ủ ấm, tránh để cho nạn nhân bị lạnh. Việc giữ thân nhiệt cho nạn nhân là rất quan trọng, nhất là với thời tiết lạnh. Tuyệt đối không vì hoảng loạn mà sờ vào người bị điện giật khi chưa ngắt điện. Với bệnh nhân ngưng tim, ngưng thở, cần tiến hành hồi sức cấp cứu bằng cách nhấn tim liên tục khoảng 100 lần một phút, kết hợp hà hơi thổi ngạt khoảng 7 - 8 lần một phút.

BS NGUYỄN VŨ

Bệnh ghẻ lúc giao mùa

Ghẻ là một bệnh do ký sinh trùng gây nên hay gặp vào mùa xuân hè. Trong điều kiện dinh dưỡng và vệ sinh kém, bệnh có thể lây thành dịch địa phương. Ở nước ta bệnh vẫn còn lưu hành khắp các vùng trong cả nước.

Căn nguyên gây bệnh là một loại ký sinh trùng có tên là *Sarcoptes Scabiei*, có nơi còn gọi là con mạt ngứa (itch mite). Con cái có kích thước từ 0,3 - 0,5mm. Cái ghẻ xâm nhập vào đường biểu bì da đào hầm và đẻ trứng. Chúng đẻ từ 2 - 3 trứng/ngày và đẻ liên tục trong 4 - 6 tuần liền. Trứng nở thành ấu trùng và phát triển thành con trưởng thành chỉ trong vòng 3 - 4 ngày.

Người bị nhiễm ký sinh trùng ghẻ lần đầu tiên trong vòng 2 tuần đầu hoàn toàn chưa có biểu hiện ngứa. Những người bị tái nhiễm ghẻ thì xuất hiện ngứa dữ dội ngay từ khi cái ghẻ xâm nhập vào da.

Lây bệnh ghẻ là do tiếp xúc trực tiếp với người bị ghẻ, nằm chung giường, mặc chung quần áo, dùng chung khăn tắm. Chính vì vậy mà bệnh ghẻ được xếp vào nhóm bệnh lây truyền qua đường tình dục. Cái ghẻ có thể sống ngoài cơ thể được 2 - 3 ngày.

Triệu chứng bệnh ngứa nhiều về ban đêm, ngứa tăng khi trời nóng, lao động, chơi thể thao. Mụn nước ở vị trí đặc hiệu, kẽ ngón tay, lằn cổ tay, nếp gấp bàn tay, vùng thắt lưng, cạp quần, bẹn, đùi, sinh dục, nách, núm vú ở phụ nữ. Điều đặc biệt là ghẻ không thấy ở mặt, đầu và 1/3 trên lưng. Đối với trẻ em dưới 2 tuổi có thể bị ghẻ toàn thân. Có thể dùng kính lúp soi bắt được cái ghẻ nằm ở cuối đường hầm trong da.

Triệu chứng đặc hiệu của bệnh ghẻ

Để chữa ghẻ, Đông y thường dùng lá cây ba gác, lá đào đun nước tắm, nhựa cây mấu chó bôi tại chỗ, tắm nước muối, tắm biển.. Tây y có thể dùng một trong những loại thuốc sau nhưng tốt nhất là nên có chỉ định của bác sĩ:

- D.E.P (dietyl phtalat) là thuốc chống muỗi, vết đốt nhưng có tác dụng diệt cái ghẻ nhanh và rẻ tiền, ít độc tính. Bôi ngày 2 - 3 lần. Thuốc không nên dùng cho trẻ sơ sinh và không bôi vào bộ phận sinh dục.

- Benzyl benzoat (ascabiol, scabitol, zylate) là thuốc rất tốt, độ an toàn cao. Bôi, xịt ngày 2 lần cách nhau 15 phút. 24 giờ sau tắm gội và giặt quần áo.

- Eurax (crothamintan) 10%, thuốc bôi có tác dụng chống ngứa và diệt cái ghẻ. Cứ 6 - 10 giờ bôi 1 lần thuốc, an toàn, có thể bôi được ở bộ phận sinh dục và dùng được cho trẻ sơ sinh.

- Permethrin cream 5% (elimite) là thuốc chữa ghẻ ít độc tính nhất, có thể dùng cho trẻ em và phụ nữ có thai.

Khi điều trị ghẻ phải điều trị cho cả những người sống chung trong gia đình hoặc trong cùng đơn vị, ký túc xá sinh viên, tẩy uế quần áo, chăn màn, chiếu giường...

NGUYỄN LIÊN

Cẩn trọng khi nạo phá thai

Ở nhiều vùng, chị em ít có thói quen sử dụng biện pháp phòng ngừa thai nên rất dễ có thai. Trong điều kiện khó khăn, nhiều chị em buộc phải nạo phá thai ngoài ý muốn. Tuy nhiên, theo BSCK II Nguyễn Đình Tỏi, nguyên Trưởng khoa Phụ II, Bệnh viện Phụ sản T.Ư cho biết, phụ nữ vị thành niên, chị em nạo phá thai nhiều lần, phụ nữ đẻ nhiều lần cần cẩn trọng khi nạo phá thai.

Ảnh minh họa.

Theo BS Nguyễn Đình Tỏi, việc nạo phá thai tuy là thủ thuật trong sản khoa nhưng có những biến chứng rất nguy hiểm như băng huyết, rách cổ tử cung, thủng cổ tử cung, sót rau, nhiễm khuẩn, choáng, dính buồng tử cung... dẫn đến hậu quả chữa ngoài dạ con, vô sinh, thậm chí là tử vong. Bởi vậy, không thể coi việc nạo phá thai một cách đơn giản.

Khi mang thai ngoài ý muốn, có ý định bỏ thai, chị em nên bàn bạc với người thân trong gia đình, đặc biệt là người chồng hiểu và thông cảm để thống nhất biện pháp nạo phá thai. Gần đây, liên tục xảy ra những trường hợp biến chứng sản khoa do nạo phá thai tại những cơ sở y tế tư nhân, vì thế, để đảm bảo an toàn, nhất thiết nên đến các cơ sở y tế đảm bảo điều kiện như: bệnh viện sản khoa, khoa sản của bệnh viện đa khoa tỉnh, nhà hộ sinh, trung tâm bảo vệ bà mẹ trẻ em và kế hoạch hóa gia đình để được tư vấn và nạo phá thai an toàn bởi những cán bộ y tế có chuyên môn. Riêng với thai to trên 3 tháng (trên 12 tuần tuổi), chỉ có khoa sản bệnh viện tuyến tỉnh trở lên mới được giải quyết và cũng phải nằm trong tiêu chuẩn kỹ thuật cho phép.

Các thai phụ muốn “bỏ” cái thai của mình an toàn thì trước khi nạo phá thai cần phải được kiểm tra và làm các xét nghiệm

cần thiết, đồng thời được sự tư vấn của cán bộ y tế về mặt tâm lý. BS Nguyễn Đình Tỏi cho biết, nếu trong quá trình nạo, phá thai ở các tuyến dưới có bất thường phải được xử lý cấp cứu tại chỗ hoặc chuyển lên viện ở tuyến cao hơn, hoặc được tuyến trên về hỗ trợ kỹ thuật an toàn cho thai phụ.

Sau khi đã tiến hành, thai phụ cần nằm bất động, nghỉ ngơi tại chỗ từ 1 - 6 giờ, nếu thấy bình thường mới trở về nhà. Tại nhà, thai phụ cần theo dõi sát tình trạng ra máu, nếu thấy một trong những dấu hiệu không bình thường như đau nhiều ở bụng dưới, sốt hoặc cảm giác ớn lạnh, chảy máu nhiều hơn ra máu kinh bình thường, ra máu kéo dài trên 10 ngày, cơ thể yếu, mệt, còn các dấu hiệu nghén (nôn, buồn nôn, sợ mùi thức ăn...), chưa thấy kinh trở lại sau 6 tuần, âm đạo ra nhiều khí hư có mùi hôi... thì cần đến ngay cơ sở y tế khám lại và điều trị kịp thời. Tuân thủ đơn thuốc của bác sĩ, kiêng cử ăn uống bồi dưỡng như phụ nữ sau sinh. Vệ sinh bộ phận sinh dục sạch sẽ, nhẹ nhàng.

Tuy nhiên, theo lời khuyên của các chuyên gia y tế thì tốt nhất, chị em nên thực hiện tốt các biện pháp tránh thai an toàn khi quan hệ tình dục, hạn chế những trường hợp có thai ngoài ý muốn để giảm tỷ lệ nạo phá thai.

KIỀU ANH

Cẩn trọng bệnh tiêu chảy mùa hè

Tiêu chảy dễ mắc ở trẻ em, tỷ lệ tử vong cao. Mùa hè được các chuyên gia y tế khuyến cáo là thời điểm dễ phát bệnh tiêu chảy nhất ở trẻ.

Theo GS.TS Nguyễn Thu Nhạn, nguyên Giám đốc Bệnh viện Nhi T.Ư, mùa nào trẻ cũng có thể bị đe dọa bởi bệnh tiêu chảy cấp. Nhưng tỷ lệ phát sinh bệnh cao nhất là mùa hè - thu. Trẻ nhỏ bị tiêu chảy rất nguy hiểm đến tính mạng nếu không được sơ cứu kịp thời. Tiêu chảy cấp cũng là một trong số loại bệnh có tỷ lệ mắc cao nhất, tử vong cao nhất ở trẻ nhỏ.

Khi bị tiêu chảy, nếu trẻ có những biểu hiện gồm: Mất nước, mắt hõm sâu, miệng cực kỳ khô, khát nước, khóc không thấy nước mắt, tiểu tiện ít, không muốn ăn và uống nước, nôn mửa nhiều lần, trong 1 - 2 giờ đồng hồ đại tiện ra nước nhiều lần, trong phân có máu thì ngay lập tức phải đưa đến viện cấp cứu vì trẻ đang bị đe dọa tính mạng.

PGS.TS Nguyễn Thị Lâm, Phó Viện trưởng Viện Dinh dưỡng Quốc gia khuyến cáo: Khi trẻ tiêu chảy cấp (tiêu chảy phân lỏng trên 3 lần/ngày và kéo dài dưới 14 ngày), điều quan trọng nhất phải vẫn phải cho trẻ ăn, bú nhằm tránh tình trạng hạ đường huyết. Phải bù nước cho trẻ bằng đường uống ngay từ những ngày bị tiêu chảy đầu tiên. Tốt nhất là uống nước oresol.

Tuy nhiên, nếu ở nông thôn không tiện mua loại nước điện giải này thì có thể thay thế bằng nước cháo muối hay nước gạo rang muối theo tỷ lệ 50g gạo với 3,5g muối, nấu nhừ và lọc lấy nước. Cứ sau mỗi lần trẻ đại tiện, cha mẹ nên bù nước cho con với lượng uống từ 50 - 100ml đối với trẻ dưới 2 tuổi và từ 100 - 200ml đối với trẻ trên 2 tuổi. Riêng với nước oresol, không nên

Ảnh minh họa

pha quá đặc. Tỷ lệ tốt nhất là 1 gói pha với 1 lít nước sôi để nguội.

Với trẻ còn đang bú mẹ, nên tăng thêm số lần cho con bú. Nếu trẻ vì mệt không muốn bú mẹ thì tốt nhất là vắt sữa vào một cốc sạch (đã khử trùng) rồi cho con uống sữa đó. Tuy nhiên, người mẹ không được kiêng khem dầu, mỡ vì lý do sợ truyền sang con vì thức ăn của người mẹ có mỡ sẽ làm tăng hấp thu vitamin A, D, E, K. Trong sữa mẹ năng lượng do mỡ tạo ra chiếm khoảng 50%. Vì vậy, nếu người mẹ kiêng mỡ sẽ thiếu năng lượng, dễ bị thiếu hụt dinh dưỡng.

Với những trẻ nuôi bộ bằng sữa bò hoặc sữa bột, khi cho trẻ uống sữa cần tăng thêm lượng nước sạch gấp 2 lần so với lúc bình thường để bổ sung thành phần nước đã bị mất.

Với trẻ đã ăn dặm hoặc ăn cơm, vì tiêu chảy mất nước, cơ thể mệt mỏi nên ngoài bú mẹ (nếu chưa cai sữa) có thể chia nhỏ bữa ăn cho trẻ và ăn làm nhiều bữa trong ngày. Cha mẹ nên khuyến khích trẻ ăn bằng những loại thức ăn hàng ngày chúng thường ăn hoặc thích ăn.

THU PHƯƠNG

Nguy cơ bùng phát bệnh dại

Mùa hè nắng nóng là thời điểm bệnh dại bùng phát. Ở một số tỉnh như Thái Nguyên, Yên Bái... đã liên tục ghi nhận các trường hợp bệnh dại do chó mèo cắn. Nếu không có biện pháp bao vây, diệt trừ mầm dịch nguy cơ bùng phát bệnh dịch là rất lớn.

Bệnh dại là bệnh truyền nhiễm chung của người và gia súc (chó, mèo, khỉ...) do siêu vi trùng gây ra nên mức độ nguy hiểm đến tính mạng rất lớn. Khi người và gia súc đã xuất hiện triệu chứng lên cơn dại thì khó tránh khỏi tử vong, vì thế biện pháp hữu hiệu để phòng bệnh dại là tiêm phòng cho gia súc.

Triệu chứng của bệnh dại có 2 dạng: Thể điển cuồng: Thời gian ủ bệnh từ 20 - 60 ngày, con vật bị dại sẽ có những biểu hiện bất thường như: ngứa ngáy, hay liếm, bỏ ăn, ăn gạch, đá, cây, sắt... đứng nằm không yên, chạy rông và cắn bất cứ thứ gì gặp phải. Sau giai đoạn kích thích sẽ xuất hiện giai đoạn bại liệt: tiếng sủa khàn, tru từng cơn dài, thở khò khè, chảy nhiều nước bọt, lưỡi thè ra không cử động được. Dạng

thứ 2 là bại liệt: còn gọi là thể "dại câm" vì chó không sủa, có biểu hiện bại liệt sớm, đầu tiên 2 chân sau, kế đến 2 chân trước, sau đó đến liệt phần gáy, đầu, hàm dưới, lưỡi thè ra chảy nhiều nước bọt và chó sẽ chết sau 3 - 4 ngày do liệt hệ thống hô hấp.

Khi bị chó mèo nghi có bệnh dại cắn, quào hoặc liếm thì phải rửa sạch vết thương bằng xà phòng, sau đó bôi cồn hoặc iốt vào vết cắn. Phải nhanh chóng đến ngay các cơ quan y tế gần nhất để khám và tiêm phòng, tuyệt đối không đi "lấy nọc" hoặc chữa bằng thuốc nam. Đối với súc vật cắn người thì phải nhốt riêng, không cho tiếp xúc với người và súc vật khác; sau đó phải đưa đến trạm thú y để theo dõi triệu chứng lâm sàng

trong vòng 15 ngày. Nếu chó mèo... đã chết thì gửi não hoặc ướp nước đá nguyên con đến trạm để xét nghiệm bệnh dại.

Ban Chỉ đạo phòng, chống dịch bệnh động vật các tỉnh cần phối hợp với Trung tâm Y tế dự phòng tỉnh, chính quyền cơ sở tổ chức các biện pháp phòng, chống dịch này như: tổ chức tuyên truyền về tính chất nguy hiểm của bệnh dại trên các phương tiện thông tin đại chúng, giám sát dịch bệnh dại trên đàn chó, thống kê các hộ nuôi chó nhưng chưa được tiêm phòng, tổ chức tiêm phòng vắc xin bao vây đối với các xã nghi có dịch, tiêu hủy đàn chó mèo nghi mắc bệnh, tuyên truyền để bà con không mua bán chó mèo mắc bệnh... **PP**

Chữa trị bất dung nạp lactose ở người lớn tuổi

Hỏi: *Bố mẹ tôi than phiền là uống sữa vào hay bị đau bụng, đi ngoài. Tôi đã mua sản phẩm Lacclean gửi về cho hai cụ để uống kèm. Hiện bố mẹ tôi uống sữa thì bụng chỉ hơi khó chịu nhưng không còn đi ngoài nữa. Vậy có phải là thuốc đã có hiệu quả?*

THANH VÂN

(httvan...@yahoo.com.vn)

TS.BS Nguyễn Anh

Tuần trả lời: Trường hợp của ông bà có thể là do không dùng sữa lâu năm, cơ thể không có nhu cầu tạo ra lactase tiêu hóa sữa nên mất khả năng dung nạp lactose (thiếu lactase nguyên phát). Khoa học đã chứng minh việc tái lập lại sự sản sinh lactase để tiêu hóa lactose có trong sữa, có thể dùng các vi sinh vật có lợi (thường được gọi là probiotic). Thực tế việc sử dụng probiotic đòi hỏi yêu cầu rất cao, không phải sản phẩm nào trên thị trường cũng có thể giúp hồi phục khả năng dung nạp lactose. Vì vậy, chúng tôi đề nghị sử dụng sản phẩm Lacclean Gold. Đây là yếu tố quyết định cho thành công của việc chữa trị. Cách dùng: Vài ngày đầu 4 gói chia 2 lần, những ngày tiếp theo, mỗi lần 1 gói,

Ảnh minh họa

uống 2 lần. Sau khi dùng 1 tuần, cho ông bà sử dụng lại một ít sữa, sau đó tăng dần. Nếu tình hình cải thiện thì tiếp tục liệu trình như trên (sản phẩm này có thể dùng hằng ngày tốt cho đường ruột).

Trong quá trình điều trị cho ông bà, cần lưu ý tránh những nguyên nhân gây nên rối loạn tiêu hóa; Chú ý vệ sinh, an toàn thực phẩm, lối sống và chế độ ăn uống phù hợp.

Lâu nay, có thể chúng ta nghĩ bệnh này không thể

chữa được. Nhưng hiện nay, sử dụng sản phẩm Lacclean Gold có thể giúp cải thiện tình trạng trên. Chị cứ yên tâm, ngoại trừ trường hợp ông bà bị thiếu lactase do cơ địa bẩm sinh thì có thể khó hồi phục lại được. Đồng thời, chị nhớ chăm sóc ông bà với chế độ dinh dưỡng thật chu đáo. Nên kiên trì luyện tập uống sữa và dùng đồng thời với Lacclean Gold cho đến khi ông bà có thể uống sữa lại được như bình thường. **PV (ghi)**

Dùng thuốc điều trị cao huyết áp

Hỏi: Tôi 74 tuổi, có bệnh tăng huyết áp. Số đo thường là 160 - 170/90 - 100mmHg. Tôi dùng thuốc "Hạ áp ích nhân" được không? Nếu không dùng được, tôi có thể dùng thuốc gì để chữa bệnh tăng huyết áp? Xin quý báo cho lời khuyên.

NGUYỄN CÔNG BẢN
(Yên Trạch, Phú Lương,
Thái Nguyên)

BS Lê Quang Hồng trả

lời: Bệnh cao huyết áp được mệnh danh là kẻ giết người thầm lặng, gây nhiều biến chứng diễn biến tiềm tàng đe dọa cướp đi sinh mạng, hoặc đẩy người bệnh vào tình trạng tàn phế. Cao huyết áp cũng là loại bệnh hiện nay chưa có biện pháp điều trị dứt điểm. Tuy nhiên, hoàn toàn có thể kiểm soát, kiềm chế tốc độ phát triển, ngăn ngừa các biến chứng xảy ra cho các phủ tạng như não, tim, thận... với điều kiện người bệnh có những hiểu biết nhất định, quản lý theo dõi, kiểm soát bệnh và kiên trì thực hiện các khuyến cáo của bác sĩ.

Với trị số huyết áp thường thấy ở cụ cho thấy, bệnh cao huyết áp ở cụ chưa được kiểm soát. Huyết áp động mạch ở cụ đã ở độ 2 trên 3 độ xếp loại của tăng huyết áp. Nhưng bệnh nặng

Ảnh minh họa

nhẹ, tiên lượng xấu tốt, nguy cơ xảy ra tai biến ra sao thì không đơn thuần dựa trên các số đo huyết áp, mà còn phải xem ngoài yếu tố nguy cơ tim mạch là huyết áp cao đang có, còn có kết hợp các yếu tố nguy cơ tim mạch nào khác nữa không (tiểu đường, rối loạn mỡ máu, dư thừa trọng lượng, nếp sống tĩnh tại, nghiện thuốc lá...), đồng thời bệnh đã có biến chứng chưa, 1 hay 2 - 3 biến chứng? Việc điều trị phải bao quát đầy đủ những yếu

tố trên. Do tính chất nguy hiểm và phức tạp của bệnh, để đảm bảo an toàn, cụ nên thăm khám kiểm tra bệnh ở các phòng khám chuyên khoa tim mạch. Các bác sĩ sẽ xác định tình trạng và mức độ cụ thể và đề ra phương pháp điều trị thích hợp. Các thuốc men sử dụng phải thông qua sự chỉ định của bác sĩ trực tiếp theo dõi và điều trị cho mình, không nên dựa vào những thông tin quảng cáo để mua về sử dụng. **PV (ghi)**

Phần mềm gọi điện quốc tế đa năng

Hỏi: Tôi có nghe nói đến chương trình gọi điện thoại internet Power. Quý báo có thể cung cấp file cài đặt phần mềm Power cùng hướng dẫn sử dụng chương trình trên? Cước phí chi tiết các cuộc gọi quốc tế được tính như thế nào?

HẢI DUNG (Bắc Giang)

Trả lời: Chương trình bạn nói đến có tên đầy đủ là Power For Phone. Phần mềm này thực chất là một chương trình tổng hợp công nghệ của hãng Sky và cách quay số bằng modem. Bạn có thể sử dụng phương pháp quay số điện thoại bằng modem, sau đó thực hiện cuộc hội thoại qua mic và loa của máy tính. Chức năng quay số bằng modem là công nghệ sử dụng modem và máy tính thay thế chiếc điện thoại để bàn. Thời lượng

cuộc gọi vẫn được tính theo quy định của ngành bưu điện và nhân với giá thành cước đàm thoại của từng quốc gia khác nhau. Với chức năng gọi Sky, bạn sẽ bị tính cước dung lượng sử dụng internet. Tuy nhiên, đa số chỉ có thể thực hiện cuộc gọi với các số máy để bàn mà không thể gọi đến các thuê bao di động ở các nước khác. Ngoài các tính năng trên, Power giúp bạn có thể ghi lại tên và số điện thoại vào danh bạ đã được hỗ trợ sẵn. Bạn cũng có thể dùng cách này để lưu giữ lại các số điện thoại vào máy tính, tránh rủi ro bị mất hoặc cháy sim điện thoại. Địa chỉ tham khảo chương trình: <http://www.phonepower.com/services/voip/voiphome.aspx>.

NGỌC THÀNH (ghi)

Ảnh minh họa

Ứng dụng bảo vệ động vật hoang dã trên di động

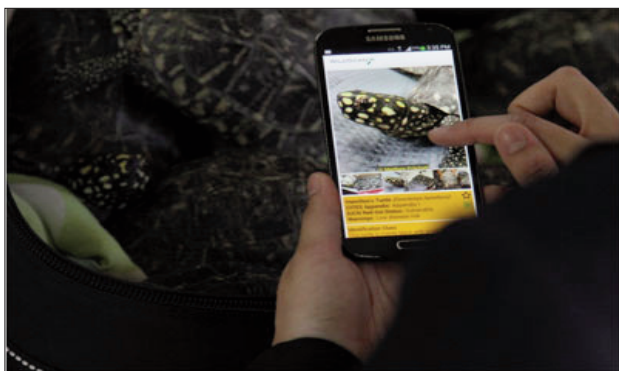
Hỏi: Việc cho ra mắt ứng dụng bảo vệ động vật hoang dã trên thiết bị di động nhằm mục đích gì?

TRẦN MAI HOÀNG
(Phú Thọ)

Trả lời: Đúng là Tổng cục Môi trường (Bộ Tài nguyên và Môi trường) vừa giới thiệu ứng dụng mới trên thiết bị di động để nhận diện, gửi thông báo và xử lý các tình huống giao dịch buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp.

Theo đó, ứng dụng WildScan được chính thức đưa vào sử dụng từ ngày 11/5, đây là một hoạt động nằm trong chương trình “Châu Á hành động chống buôn bán các loài nguy có nguy cơ bị tuyệt chủng” (ARREST) do Cơ quan Phát triển Quốc tế Hoa Kỳ (USAID) tài trợ. Các hoạt động được tổ chức nhằm mục tiêu nâng cao nhận thức của công chúng về các hậu quả tiêu cực của nạn buôn bán động, thực vật hoang dã và tiêu thụ không bền vững các loài động vật hoang dã nguy cấp.

Wildscan là một ứng dụng di động với chức năng nhận biết thông minh có thể giải đáp về các loài động vật. Ứng dụng được thiết kế nhằm giúp các cơ

Ảnh minh họa

quan thực thi pháp luật, cán bộ bảo tồn và công chúng có thể nhận diện chính xác, gửi thông báo và cách thức xử lý tình huống động vật hoang dã bị bắt trong các giao dịch buôn bán bất hợp pháp.

Wildscan chứa đựng một thư viện toàn diện về những loài động vật với danh sách hơn 300 động vật đang bị đe dọa thường bị buôn bán trái phép trên toàn bộ lãnh thổ các nước Đông Nam Á. Ứng dụng này được cung cấp miễn phí cho các thiết bị chạy hệ điều hành Android và được hỗ trợ bởi nhiều ngôn ngữ có sẵn khác nhau.

Đặc biệt, đây là một cách tiếp cận mới để các cơ quan thực thi pháp luật và cộng đồng trong việc xác định thông báo các

hành vi buôn bán động vật hoang dã bất hợp pháp. Một trong những vấn đề ưu tiên hàng đầu trong công tác bảo tồn đa dạng sinh học là huy động sự hỗ trợ và năng lực kiểm soát việc buôn bán, tiêu thụ động vật hoang dã bất hợp pháp, vì vậy ứng dụng này sẽ trở thành một công cụ hỗ trợ hữu ích giúp bảo vệ các loài nguy cấp, đang có nguy cơ tuyệt chủng.

Sau khi đưa vào sử dụng, một chương trình tập huấn về cách sử dụng ứng dụng đã được tổ chức để đảm bảo các cán bộ thực thi pháp luật có thể kết nối và sử dụng ứng dụng một cách hiệu quả. Ứng dụng này sẽ được giới thiệu rộng rãi để cộng đồng tiếp cận và sử dụng.

THU CÚC (ghi)

Khắc phục phòng thiếu ánh sáng

Nội thất sáng màu tạo cảm giác phòng thoáng rộng hơn

Hỏi: Một căn hộ chung cư ở góc khuất nên thường không có đủ ánh sáng tự nhiên, nhất là những ngày trời âm u, có cách nào để khắc phục nhược điểm này?

NGUYỄN MINH PHƯƠNG

(Dịch Vụ, Hà Nội)

Anh Phan Tùng Lâm,
Trung tâm Tư vấn kiến trúc nội thất Decor trả lời: Ngoài việc bố trí hệ thống đèn chiếu sáng hợp lý, bạn có thể khắc phục nhược điểm thiếu ánh sáng bằng một số bí quyết sau: Lựa chọn màu sáng như màu mơ, vàng nhạt, xanh nhạt dù bạn sơn tường hay ốp gỗ. Không nên cho rằng màu trắng hoặc kem sẽ

khiến căn phòng sáng hơn, thực tế, trong những căn phòng không đủ ánh sáng thì màu trắng dễ gây cảm giác tường bị bẩn. Bạn nên chọn những loại gỗ hoặc gạch lát sàn màu sáng và có độ bóng cao. Nếu đã trót làm sàn nhà màu tối, bạn có thể khắc phục hiệu quả với những tấm thảm sáng màu. Ngoài ra, đồ nội thất cũng rất quan trọng. Những chiếc tủ to màu gụ sẽ tạo cảm giác tối và ảm đạm. Ngay cả khi chọn vải bọc cho sofa, bạn cũng nên dùng gam màu sáng. Nội thất sáng màu tạo cảm giác căn phòng thoáng và rộng hơn.

Bạn cũng có thể sử

dụng những tấm gương cỡ lớn, nên đặt hướng ra cửa hoặc cửa sổ để phản xạ ánh sáng tốt nhất. Bạn có thể dùng loại rèm vải mỏng để tận dụng nguồn ánh sáng tự nhiên. Tốt nhất hãy để cửa sổ rộng thoáng, bằng cách tháo bỏ các vật trang trí rườm rà, chắn bớt cửa sổ. Chỉ sử dụng ít vật trang trí trong phòng, nên chọn những loại có màu sắc sáng, tươi trẻ như đỏ, da cam, vàng chanh. Thường xuyên dọn dẹp phòng và vứt bỏ các đồ lặt vặt, sách báo cũ để có được không gian thoáng đãng hơn.

TRỌNG LÊ (ghi)

Giải đáp thắc mắc về vấn đề xã hội

Gia hạn hộ chiếu ở đâu?

Hỏi: Hộ chiếu tôi làm ở tỉnh Hòa Bình, nay hộ chiếu tôi gần hết hạn (còn nửa tháng) vậy tôi đi gia hạn hộ chiếu ở đâu? Con tôi theo mẹ cháu hộ khẩu ở TPHCM, vậy tôi muốn làm hộ chiếu cho bé chung với tôi có được không?

HUỲNH TẤN KHÁNH DUY
(quận 3, TPHCM)

Thiếu tá Bùi Thị Quang Trung, Phòng Quản lý xuất nhập cảnh, Công an TPHCM trả lời: Trong trường hợp hộ chiếu của anh còn nửa tháng thì anh phải đến phòng xuất nhập cảnh công an tỉnh/thành phố nơi anh thường trú hoặc tạm trú để làm thủ tục

cấp lại hộ chiếu, như vậy anh có thể đến tỉnh Hòa Bình hoặc anh có đăng ký tạm trú ở TPHCM thì anh đến làm tại phòng xuất nhập cảnh công an TPHCM (161 Nguyễn Du, quận 1, TPHCM).

Nếu anh muốn làm hộ chiếu cho con anh chung với anh cũng được, anh cũng khai đầy đủ vào tờ khai theo mẫu TK/XC mua tại phòng quản lý xuất nhập cảnh hoặc lấy trên mạng, dán ảnh được công an phường/xã nơi con anh thường trú/tạm trú xác nhận, đóng dấu giáp lai và anh mang đi nộp cùng với thủ tục của anh.

BÙI HƯƠNG (ghi)

Ảnh minh họa

Giải đáp thắc mắc về vấn đề xã hội

Xin nghỉ việc có được hưởng trợ cấp thôi việc?

Hỏi: Tôi đang làm việc cho một công ty trách nhiệm hữu hạn. Khi mới vào làm việc, giữa Công ty và tôi đã ký kết hợp đồng lao động có thời hạn là một năm. Đến nay, hợp đồng lao động này đã hết hạn được gần 2 tháng nhưng công ty vẫn chưa thực hiện ký tiếp hợp đồng lao động với tôi. Vậy, xin hỏi nếu bây giờ tôi viết đơn xin nghỉ việc thì tôi có được hưởng trợ cấp thôi việc không?

LÊ DUY THỨC (Thái Nguyên)

LS Trần Mạnh Dũng trả lời: Khoản 4

Điều 4 Nghị định số 44/2003/NĐ-CP ngày 9/5/2003 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Bộ luật Lao động về hợp đồng lao động quy định: "...Khi hết thời hạn 30 ngày mà không ký hợp đồng lao động mới, hợp đồng lao động đã giao kết trở thành hợp đồng lao động không xác định thời hạn".

Như vậy, trong trường hợp này, hợp đồng lao động của bạn đương nhiên trở thành hợp đồng lao động không xác định thời hạn.

Theo Khoản 1 Điều 42 Bộ luật Lao động quy định: Khi chấm dứt hợp đồng lao động đối với người lao động đã làm việc thường xuyên trong doanh nghiệp, cơ quan, tổ chức từ một năm trở lên, người sử dụng lao động có trách nhiệm trợ cấp thôi việc, cứ mỗi năm làm việc là nửa tháng lương, cộng với phụ cấp lương, nếu có.

Khoản 1 Điều 14 Nghị định số 44/2003/NĐ-CP ngày 9/5/2003 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Bộ luật Lao động về hợp đồng lao động quy định như sau: Người sử dụng lao động có trách nhiệm trả trợ cấp

Ảnh minh họa

thôi việc đối với người lao động đã làm việc từ đủ 12 tháng trở lên quy định tại Khoản 1 Điều 42 của Bộ luật Lao động trong các trường hợp chấm dứt hợp đồng lao động quy định tại Điều 36 của Bộ luật Lao động; Điều 37, các điểm a, c, d và điểm đ Khoản 1 Điều 38, Khoản 1 Điều 41, điểm c Khoản 1 Điều 85 của Bộ luật Lao động đã sửa đổi, bổ sung.

Và để được hưởng trợ cấp thôi việc, khi chấm dứt hợp đồng lao động thì bạn phải tuân thủ đúng các quy định của pháp luật. Phải báo trước với người sử dụng lao động thời hạn ít nhất là 45 ngày vì hợp đồng lao động của bạn là hợp đồng không xác định thời hạn.

HỒNG ANH (ghi)